

Etä- ja hybridityö yksityisellä sosiaalipalvelualalla

Yksityisen sosiaalipalvelualan työehtosopimuksen mukaisessa [työryhmässä](#) on tarkasteltu etä- ja hybridityön käyttömahdollisuuksia. Työehtosopimuksen sopijapuolet kannustavat nykyaikaisten, tuottavuutta ja työhyvinvointia edistävien työntekomahdollisuuksien kartoittamiseen ja kokeilemiseen.

Työryhmä on laatinut työpaikoilla käytävien keskusteluiden tueksi alla olevan Työturvallisuuskeskuksen sisältöön perustuvan ohjeen, jonka tarkoituksena on koota työpaikkojen ja työyhteisöjen avuksi seikkoja, joita on hyvä huomioida etä- ja hybridityössä. Kattavammin teemasta löytyy sisältöä [Työturvallisuuskeskuksen sivustoilta](#).

Työturvallisuuskeskuksen määritelmän mukaan etätyöllä tarkoitetaan joustavaa, vapaaehtoisuuteen, sopimukseen ja sääntöihin perustuvaa työn tekemistä muualla kuin työnantajan tiloissa. Työskentely voi tapahtua yhdessä tai useammassa paikassa ja olla kestoltaan ja säännöllisyydeltään hyvin vaihtelevaa. Hybridityöstä puhutaan, kun erilaisia työmalleja yhdistetään toimivaksi kokonaisuudeksi – pääasiassa etä- ja lähityöskentelyksi.

Kaikki työtehtävät tai työt eivät sovi tehtäväksi etätyönä, eikä etätyö tai hybridityö ole kaikille sopiva työnteon malli, eli kaikille työpaikoille ja työntekijöille sopivaa yhtä toimintamallia ei ole olemassa. On kuitenkin tärkeää keskustella yhdessä kunkin työyhteisön kohdalla parhaiten toimivista käytännöistä. Perinteistä työpaikalla tehtävää työtä voi joustavasti yhdistellä etätyöhön eri tavoin, kuten esimerkiksi viikoittainen etätyöpäivä esimerkiksi tiettyjen työtehtävien hoitamiseen: tietty projektityö tai työvaihe, hallinnolliset kirjaamistehtävät tai suunnittelutyö. Hybridityössä voi olla mahdollista yhdistää etätyöskentelyn ja lähityöskentelyn positiiviset puolet.

Etätyöstä ei ole erillistä lainsäädäntöä, vaan työlainsäädäntöä ja työehtosopimusta sovelletaan myös etätyöhön. Etätyöhön sovelletaan myös lähtökohtaisesti tavanomaisia työelämän pelisääntöjä, esimerkiksi etätyöntekijän työmäärä ja tavoitteet ovat tyypillisesti samat kuin työpaikalla tehdyssä työssä.

Työturvallisuuskeskuksen ohjeissa nostetaan esiin, että säädettyjen veloitteiden noudattamisessa otetaan kuitenkin huomioon työnantajan työhön ja työolosuhteisiin kohdistuvat toimintamahdollisuuksien rajoitukset. Etätyön luonteeseen kuuluu työntekijälle siirtynyt suurempi vastuu huolehtia työympäristönsä turvallisuudesta, lepoaikojen pitämisestä sekä työn ja muun elämän yhteensovittamisesta. Etätyötä tehtäessä sattuvat työtapaturmat ovat lakisääteisen tapaturmavakuutuksen piirissä. Olemassa olevan tapaturmavakuutuksen kattavuus kannattaa kuitenkin selvittää ennen etätyöstä sopimista. Työnantaja voi halutessaan vahvistaa työntekijöiden vakuutusturvaa etätyössä vapaaehtoisella vakuutuksella. Työntekijä voi myös vahvistaa omaa vakuutusturvaansa omalla henkilökohtaisella vakuutuksella. Lisätietoja vakuutusturvasta löydät Työturvallisuuskeskuksen [sivustolta](#).

Etä- ja hybridityön tekeminen voi perustua työnantajan etätyöohjeeseen, erityisiin etätyösopimuksiin tai esimiehen ja työntekijän väliseen tapauskohtaiseen sopimiseen. Etä- ja hybridityön teettämisessä on huomioitava myös työsopimuslain mukainen tasapuolinen kohtelu, ellei asemasta ja/tai työtehtävistä muuta johdu.

Ohessa Työturvallisuuskeskuksen muistilista etä- ja hybridityön kehittämiseen:

- Sopimus, säännöt, käytännöt, arviointi, kehittäminen yhdessä
- Tasapuolisuuden huomioon ottaminen
- Yhteiset periaatteet, yksilölliset ratkaisut
- Huolellinen perehdyttäminen käytäntöihin
- Yhteydenpito-, kokous- ja vuorovaikutuskäytännöt toimiviksi
- Säännölliset keskustelut esihenkilön kanssa
- Työssä suoriutumisen, kuormittumisen, työajan ja työilmapiirin seurannan käytännöt toimiviksi
- Suunnitelmallinen osaamisen kehittäminen
- Tietoturva-asiat kuntoon
- Kalusteet ja työvälineet kuntoon
- Ongelmiin tarttuminen nopeasti
- Reflektio myös asiakkaiden ja kumppaneiden kanssa: mikä toimii, mikä ei?
- Hybridimalli rakentuu käytännön kautta, joustavana ja kehittyvänä prosessina

Lisätietoja:

Yksityisen sosiaalipalvelualan työehtosopimuksen mukaisesta [työryhmästä](#)

Päivi Salin, työmarkkina-asiantuntija, Ammattiliitto Jyty ry

Työturvallisuuskeskus: [Etätyössä turvallisesti](#)